

Tillsammans har vi kraften

Med jämtländsk energi. Från människor, vind, vatten, sol och skog.

EU Kommande, under införande & lägesuppdatering

Innehåll

**EU Vad ligger på bordet idag?
(Rörande Energi)**

Ändringar under införande, uppdatering läget

- 15 min
- Elområdesindelningen
- Energidelning/Energigemenskaper
- Energiomställningen
- Hållbarhetsdirektivet
- Effekttariff Elnät

**Om vi hinner
Flowbased**

På bordet idag

JOBB

JOBB

JOBB

Kommissionen Första 100 dagarna "Smekmånad"

Nedräkning till lanseringen av Clean Industrial Deal

Rådet (Ordförande Ungern)

Nyckelfrågan är "Industriell konkurrenskraft"

Det huvudsakliga målet med Budapestdeklarationen är att etablera en **omfattande industristrategi** under nästa lagstiftningsperiod.

Om Energi

- Vi kommer att sträva efter det dubbla målet att uppnå strategisk **energisuveränitet** och att nå vårt mål om **klimatneutralitet till 2050**.
- För detta ändamål kommer vi att prioritera att uppnå en **genuin energiunion** [senast 2027] genom att avkarbonisera vår energimix och säkerställa tillgång till **prisvärd och ren energi** för alla våra medborgare och företag.

Om Energi

- Vi siktar på att bygga ett konkurrenskraftigt avkarboniserat energisystem genom **förnybar energi och låga koldioxidteknologier, energieffektivitet och flexibilitet.**
- Vi uppmanar till **brådskande åtgärder** för att hantera situationen med **höga och volatila elpriser** i Europa och förbättra våra företags och industriers **konkurrenskraft.**

Om Energi

- För att nå detta mål kommer vi att ytterligare påskynda omställningen av våra energisystem, särskilt genom att förenkla EU-lagstiftning, snabba på tillståndprocesser för förnybar energi och låga koldioxidenergiprojekt, skapa en pålitlig investeringsram samt fortsätta att investera i gränsöverskridande elnät, energilagring och sammankopplingar för att uppnå en fullt integrerad elmarknad.

Vad innebär 15 minuter ?

Innan 31 dec 2024 ska alla elkunder ha fått en ny smart elmätare

- Mätvärde per kvart istället för per timme.
- Månadsavräkning kvar som alternativ metod till 1 januari 2027, kravet om effektagift börjar gälla.
=slutet på schablonavräkning ?

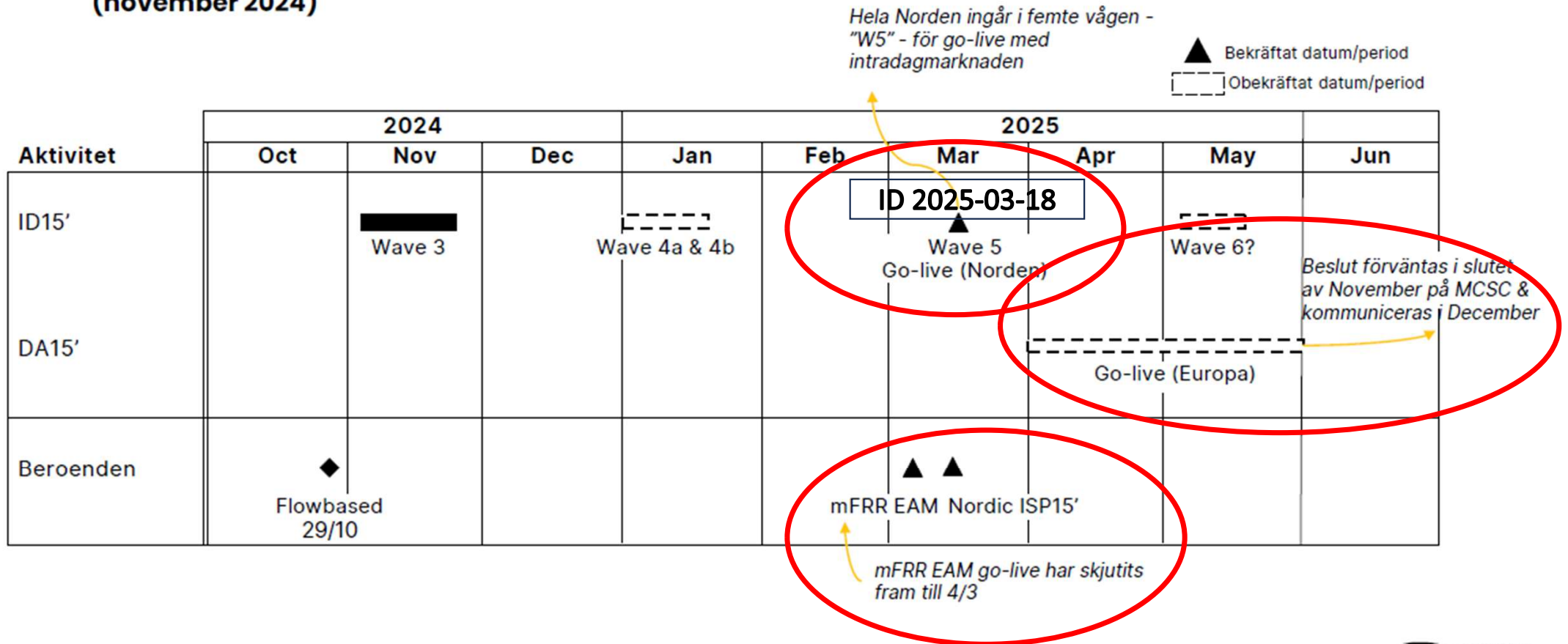
From Q1 2025 > sker handel på 15 min

- Med ett kvartsprisavtal får du möjlighet att på ett mer finfördelat sätt följa prisändringarna på elmarknaden och anpassa din elanvändning till när elpriset är fördelaktigt.
- Timpriser i elavtal ersätts troligen för kunderna med 15 min

Att elnätsföretagen ska mäta elförbrukningen, per kvart och inte per timme, är ett EU-krav.

Tidslinje 15 minuter

(november 2024)

Ellagens kundnära bestämmelser

Frågor och svar - EIFS 2024:2

► [Frågor och svar om övergången till kvartspris](#)

Frågor och svar om övergången till kvartspris

Under 2025 kommer handeln på intradag- och dagen föremarknaderna gå över till 15 minuters handelsperiod. Här finns information i form av frågor och svar om hur denna övergång kommer påverka elhandelsföretagen.

Frågor och svar

Informationen på denna sida vänder sig i första hand till elhandelsföretagen.

Vad är ett avtal med dynamiska elpriser?

Vilken benämning ska användas för avtalstyper med dynamiska elpriser?

Måste kunden lämna samtycke innan de tecknar avtal med dynamiskt elpris?

Behöver kunder lämna samtycke vid den nationella övergången till handel per kvart?

Behövs fullmakt vid byte från timprisavtal till kvartsprisavtal?

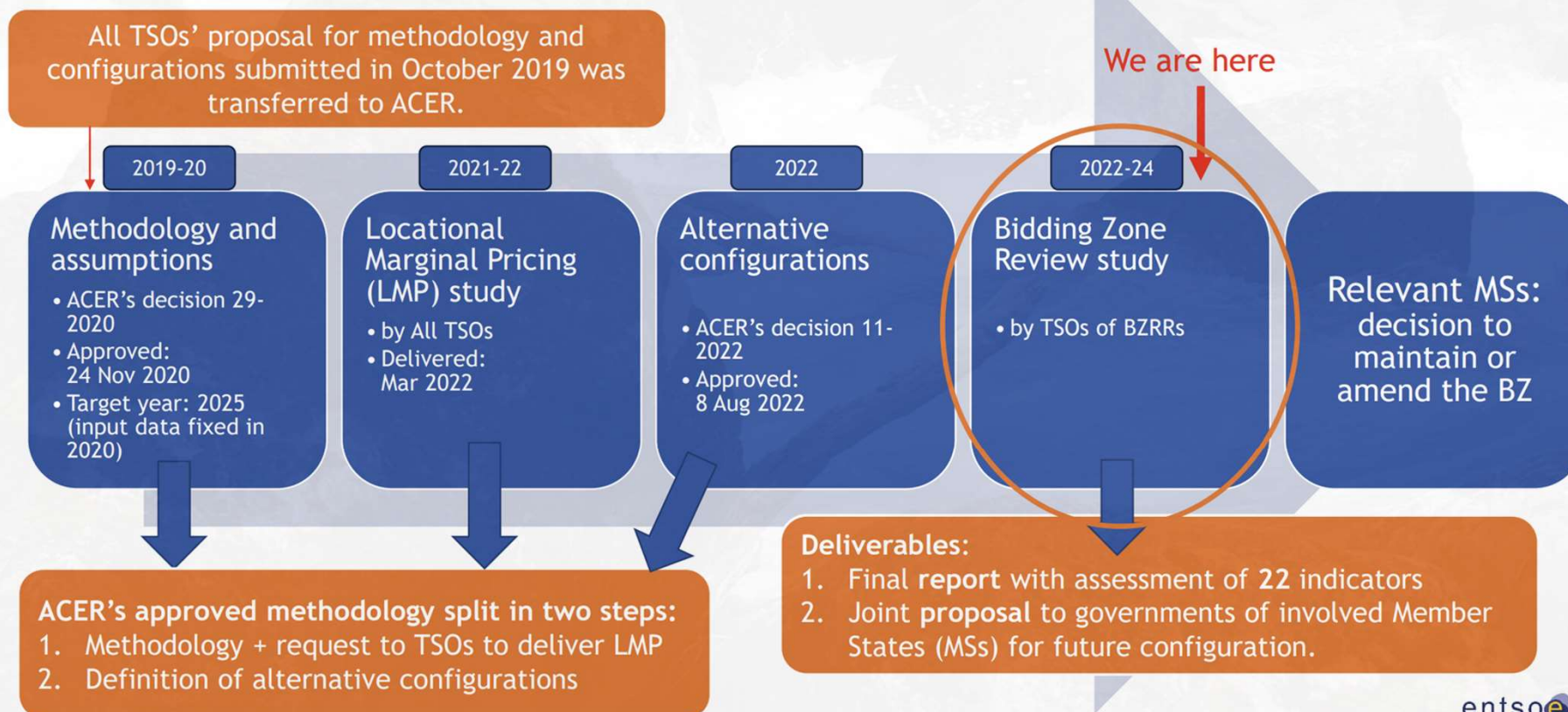
Vad händer om elhandelsföretaget inte får de mätvärden som behövs?

Elområdesindelningen

Bidding Zone Review: process

Overview

Elområdesindelningen

Bidding zone configurations to evaluate

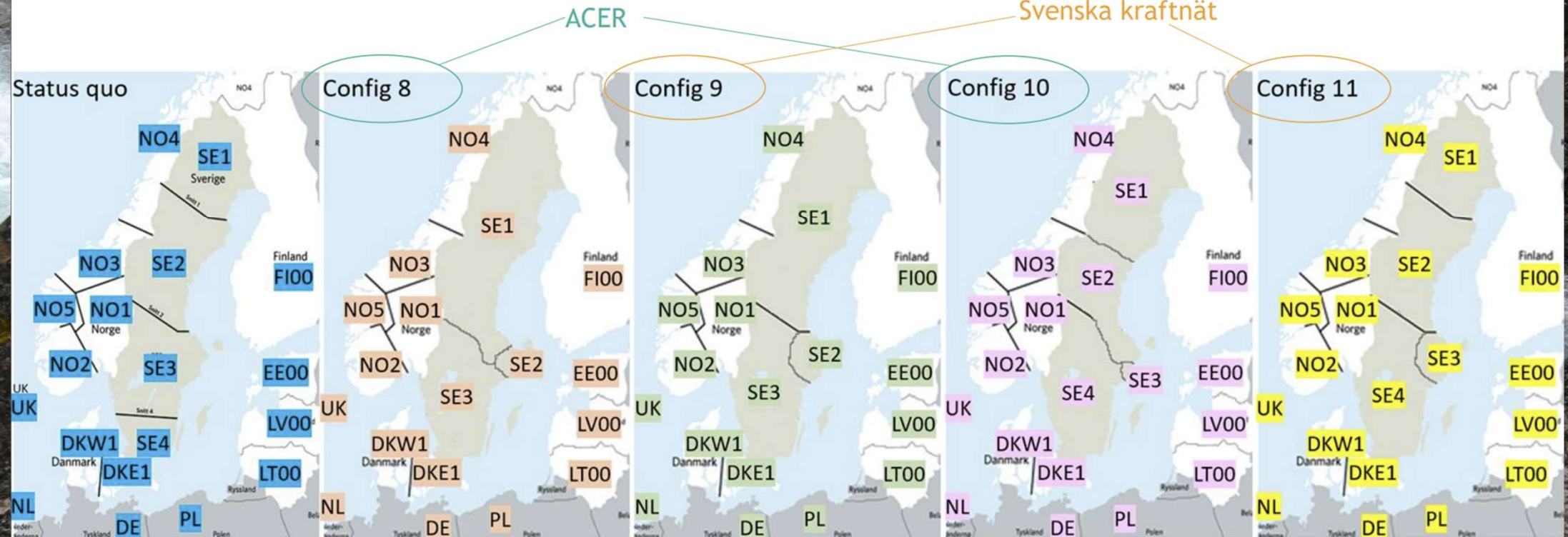
Nya elprisområden chockhöjer
stockholmarnas elräkningar

Om huvudstaden blir ett eget elprisområde kommer Stockholm få dubbelt så höga elpriser som övriga Mälardalen, med timpriser på upp till 30 kronor per kilowattimme – före skatt. Familjens duschar en kall vintermorgon skulle snabbt kosta hundralappar.

ACER

Svenska kraftnät

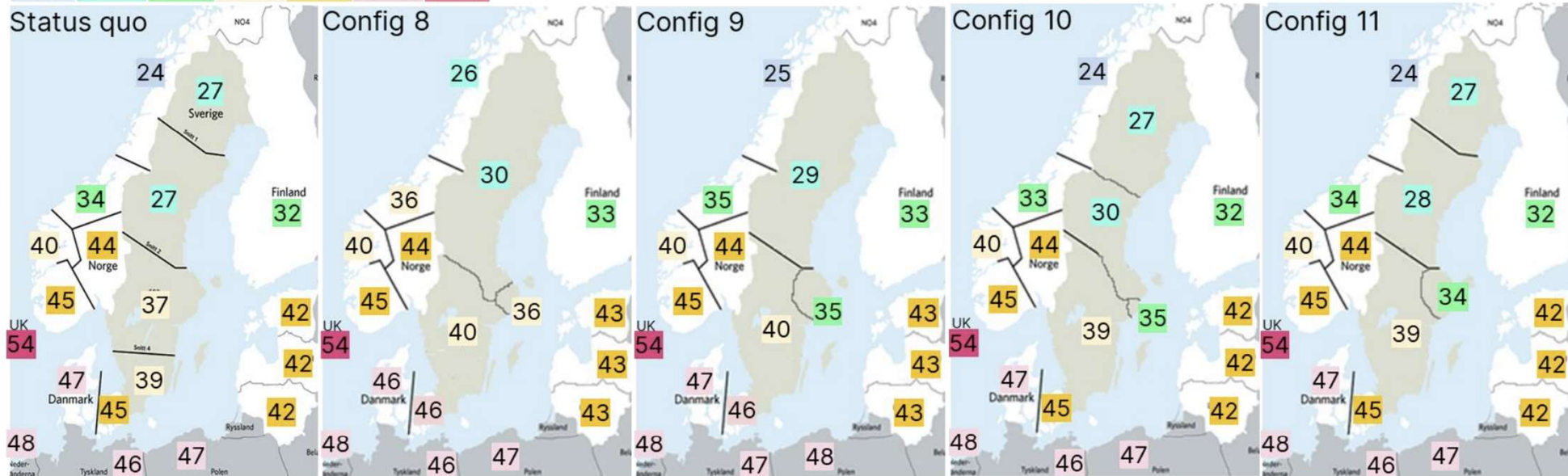

Elområdesindelningen

Annual power prices

Draft

21-25 26-30 31-35 36-40 41-45 46-50 41-55

- For **Config 8 and 9** prices are increasing mainly in the northern bidding zones of the Nordics as well as in Finland and the Baltics.
- For **Config 10** “SE2”-bidding zone have a higher price compared to Status quo (although not exactly same geographical area).
- Central east area have lower price compared to SE3 in Status quo in **all configurations**.
- The prices in the southern Swedish BZ are increasing in all configurations to price levels comparable to those of SE4 in status quo. As a result, an increase can be seen in the former SE3 BZ.

Energidelning/Energigemenskaper

Sharing is Caring ? Eller

Den nya elmarknadsdesignen med Energidelning ska implementeras i Sverige till sommaren 2026

Ni har en påverkansmöjlighet angående utformningen
Ei har ett regeringsuppdrag runt implementeringen

Beslutsfattare år 2018

med syfte att **fasa ut fossila bränslen** och öka EU:s och enskilda länders robusthet

DEMOKRATI

Medborgar
energigemenskaper

Energi-
gemenskaper

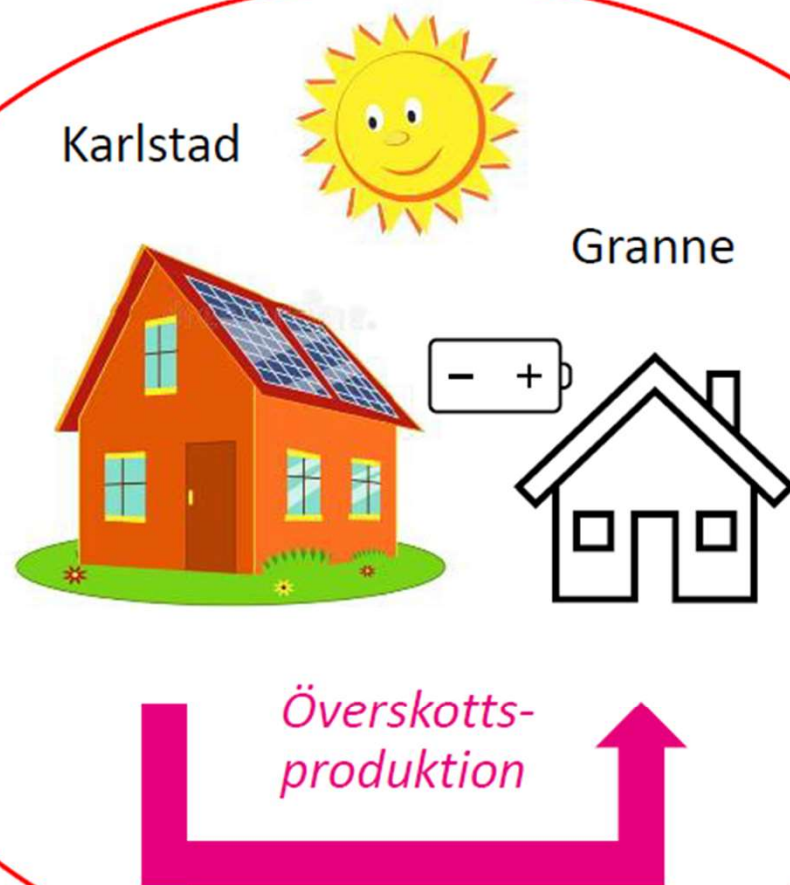
- Inte primär verksamhet
- Fysisk närhet
- Förnybar energi

Paris-
avtalet

Ren **energipaketet**

Energigemenskap

OBS! Fortfarande beroende av vanliga nätinfrastrukturen.

Möjligheter med egna nät
(Likspänning) mellan fastigheter

Ett kollektivt som **producerar, konsumerar, lagrar och/eller säljer energi** inom gemenskapen.

Ett annat exempel

Tamarinden i
Örebro

Energigemenskaper

Fördelar

- Potential att optimera/avlasta systemet (*inte minst nya stadsdelar*)
- Ökar engagemang, medvetenhet och deltagande hos kund på marknaden
- Mobilisering av privat kapital
- Eventuella ekonomiska fördelar såsom skatter, nettning, sänkta avgifter (***för de som är med i gemenskapen!***)

Utmaningar

- Potentiell omfördelning av kostnader till övriga kollektivet (inklusive sårbara, energifattiga)
- Systemtänk- **Fjärrvärmens** bidrag till systemet
- Kunskap kring elsäkerhet (*lekmän*)
- Drift och underhåll på eget nät
- Inlåsningsfråga för kund (*är det möjligt att stå utanför? Är det möjligt att lämna?*)
- Kundenskyddsfrågor -bilaterala avtal (uppsägning, ångerrätt, vad händer om en kund inte betalar?)
- Ökade kostnader (*administration*)

Dramatiska år 2022/2023

Energidelning!

Krig

Höga
energipriser

Het politisk
debatt

Ny marknads-
reform

Två år

Energidelning

Långt borta i samma elområde i Solna

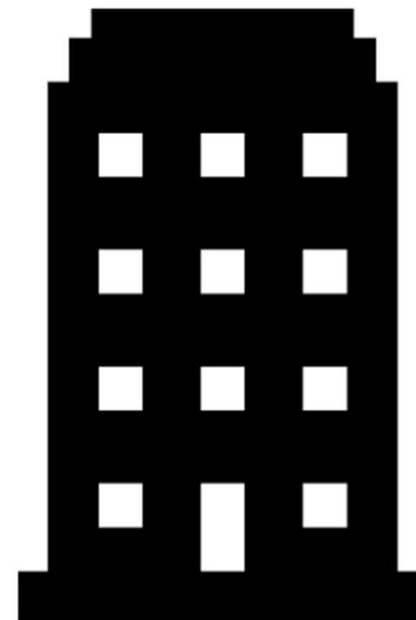
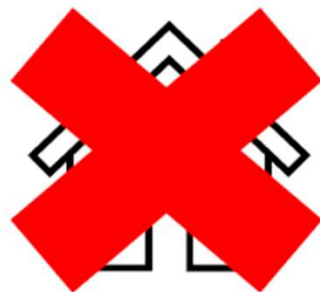
Karlstad

Överskotts-
produktion

Granne

Virtuell
delning

Så här skulle det eventuellt kunna gå till (spekulation)

(Aktiv) kund i Solna

Förbrukning 100 kWh

Ett kontrakt elhandlare

Ett kontrakt energidelning

Avräkning
Elnät

30 kWh energidelning

Resten elhandlare

Energidelare

Elhandlare

Faktura

30 kWh x
pris

Faktura

70 kWh x
pris

Total kostad förbrukning

■ Energidelning

■ Elhandel

(aktiv kund)
energidelare i
Karlstad

Energidelning

Fördelar

- Virtuellt delning ger möjlighet för fler kundgrupper att ta del av **förnybar produktion** (lägenhetskunder/ sårbara kunder)
- Ökar engagemang, medvetenhet och deltagande hos kund på marknaden
- Mobilisering av privat kapital
- **Vattenkraft** skulle kunna innefattas i begreppet (om det finns vattenkraft i sitt elområde)
- Möjligt att fungera som prissäkring

Skatter och avgifter får inte påverkas!

Utmaningar

- Potentiell omfördelning av kostnader till övriga kollektivet (inklusive sårbara, energifattiga)
- Minskad likviditet på marknaden till följd av ökad bilateral handel
- Systemtänk- **Fjärrvärmens** bidrag till systemet
- Inlåsningsfråga för kund (*Är det möjligt att lämna?*)
- Kundenskyddsfrågor- bilaterala avtal (uppsägning, ångerrätt, vad händer om en kund inte betalar?)
- Ökade kostnader (*administration*)

Artikel 15a : Rätt till energidelning

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att aktiva kunder som deltar i energidelning
- a) har rätt att få den delade el som matas in i nätet **avdragen från sin totala uppmätta förbrukning** inom ett tidsintervall som inte är längre än avräkningsperioden för obalanser och **utan att det påverkar** tillämpliga **icke-diskriminerande skatter**, avgifter och **kostnadsreflekterande nätagifter**

Det här tolkar Svenska myndigheter inför lagstiftning nu som att energidelare ska betala energiskatt och nätagifter även för den delade energin som dras av från förbrukningen = Energidelningen Floppar innan den ens startat

Men
Om du delar med dig själv till priset "0"
Sparar du då momsen -25% ?

Energiomställningen

KRISEN I NORTHVOLT

Historien om Northvolt – från batteriyr till kollaps

Batterifabriken i Skellefteå skulle följas av fler anläggningar i Sverige, Tyskland och Kanada.

LKAB sätter Hybrit i Kiruna på paus – gruvproduktion prioriteras

LKAB sänker tempot på övergången till fossilfri järn- och stålproduktion

Bakslag för stora vätgasprojekt i både Norge och Danmark

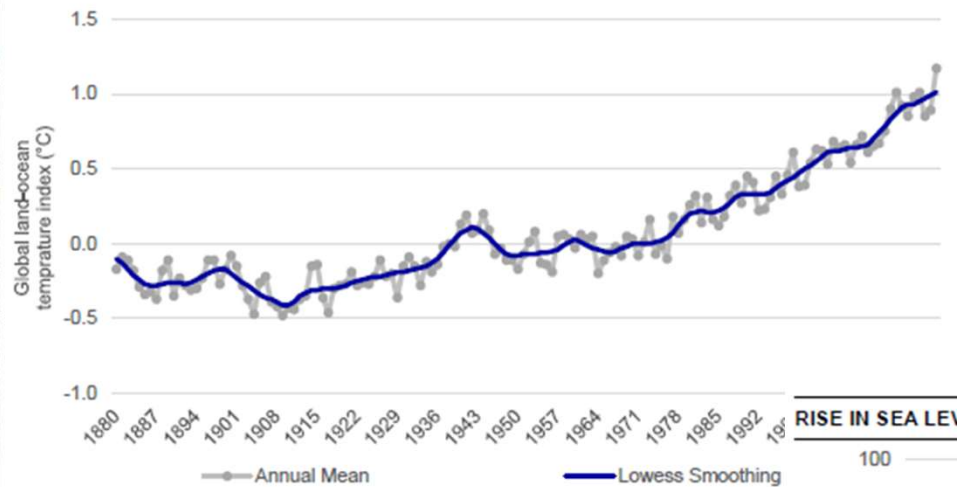

Granskning: Pyspunka för den gröna vätgasomställningen

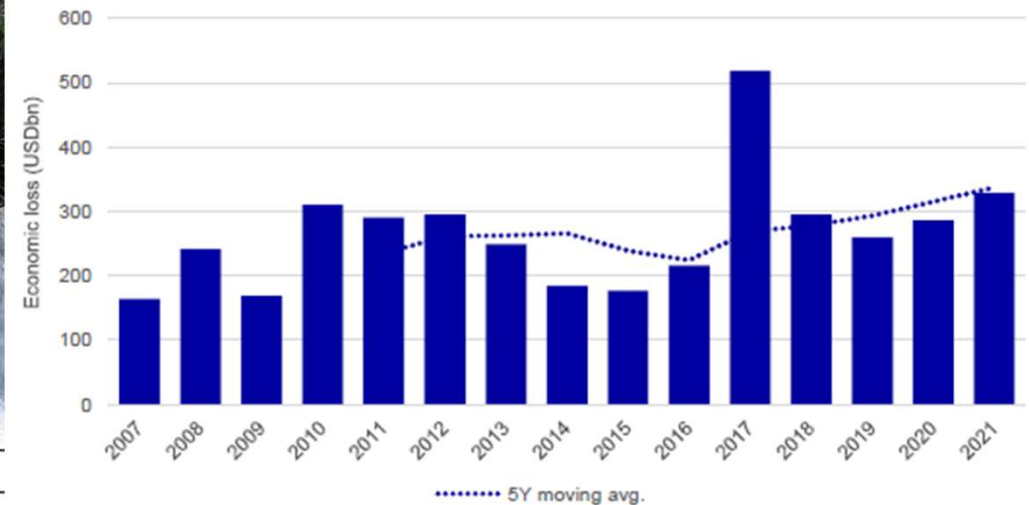
Vätgasrevolutionen går trögt i Sverige, visar Ny Tekniks kartläggning • Enorma planer – men endast lite ny vätgasproduktion • Stora problem i flera pionjärprojekt.

Energy transition – Stopping climate change

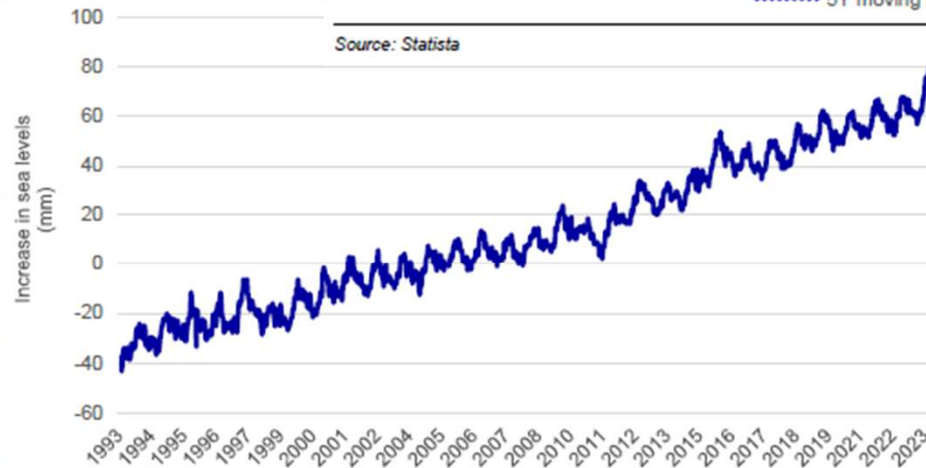
EARTH'S AVERAGE SURFACE TEMPERATURE HAS RISEN SHARPLY SINCE 1880

GLOBAL ECONOMIC LOSSES FROM WEATHER CATASTROPHES

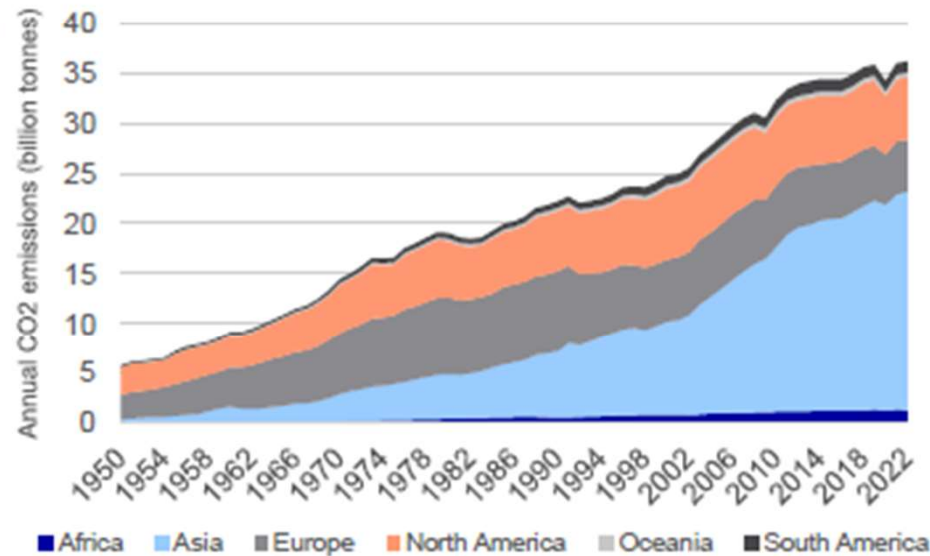

RISE IN SEA LEVELS

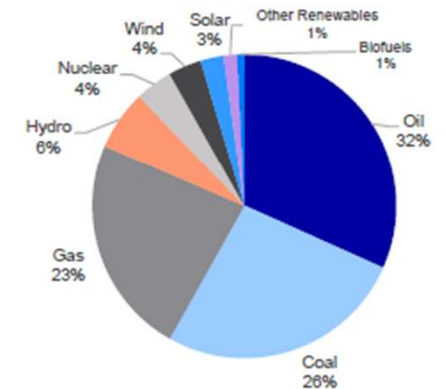
Energy transition – Stopping climate change

ANNUAL CO₂ EMISSIONS FROM FOSSIL FUELS AND INDUSTRY, BY CONTINENT

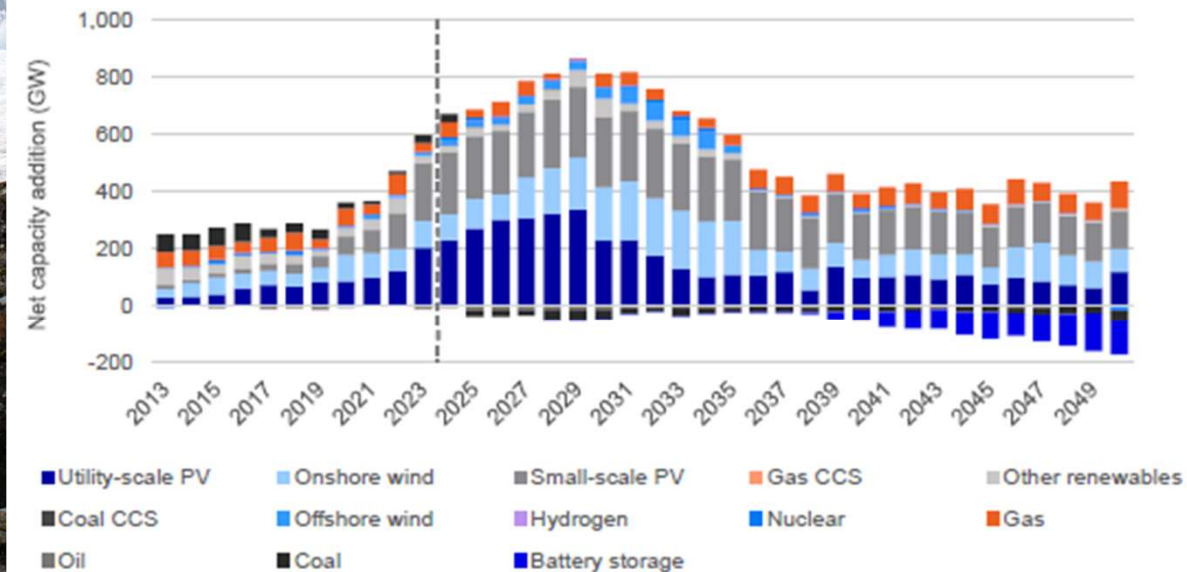
Source: Our World in Data and Nordea

GLOBAL ENERGY CONSUMPTION BY CATEGORY, 2023

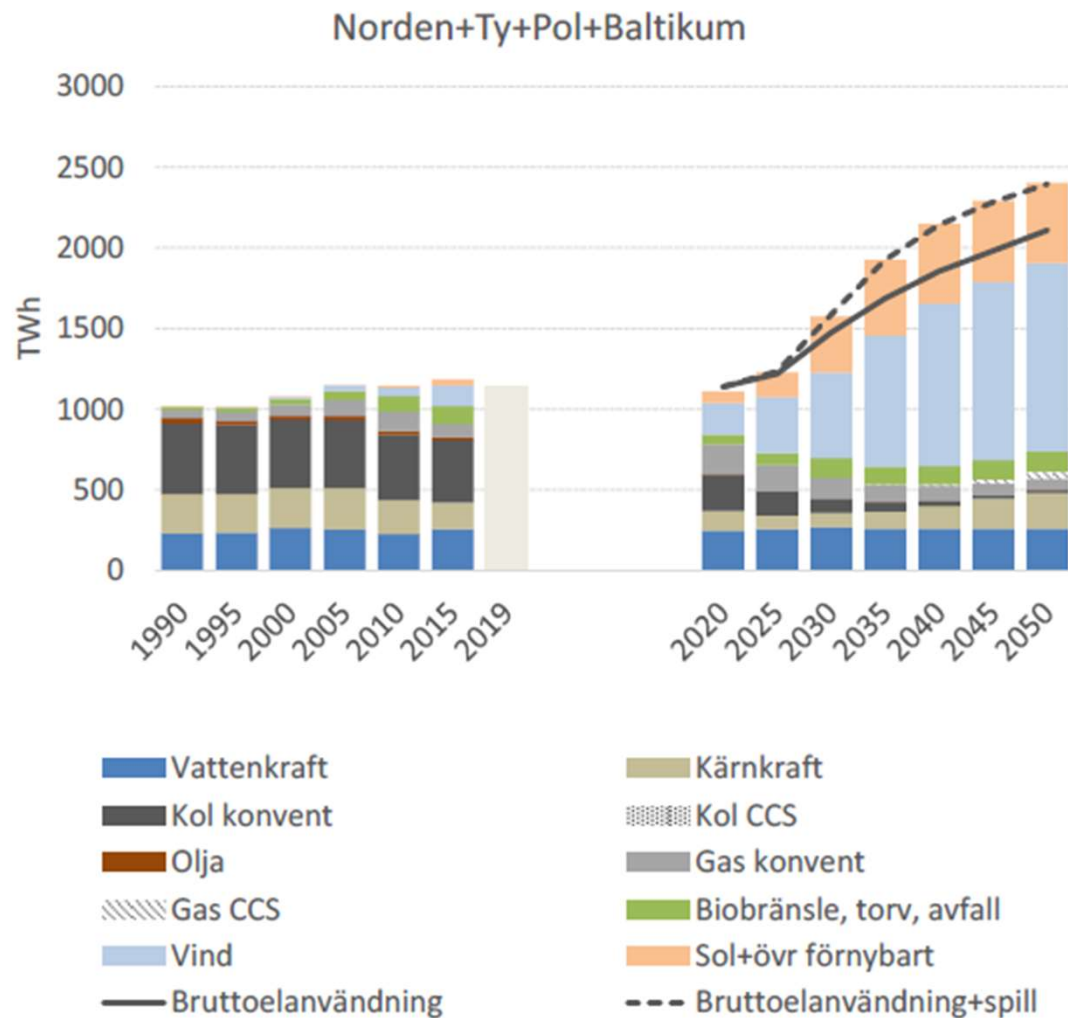
Source: Our World in Data and Nordea

TOTAL NET CAPACITY ADDITIONS, ECONOMIC TRANSITION SCENARIO, 2013-50

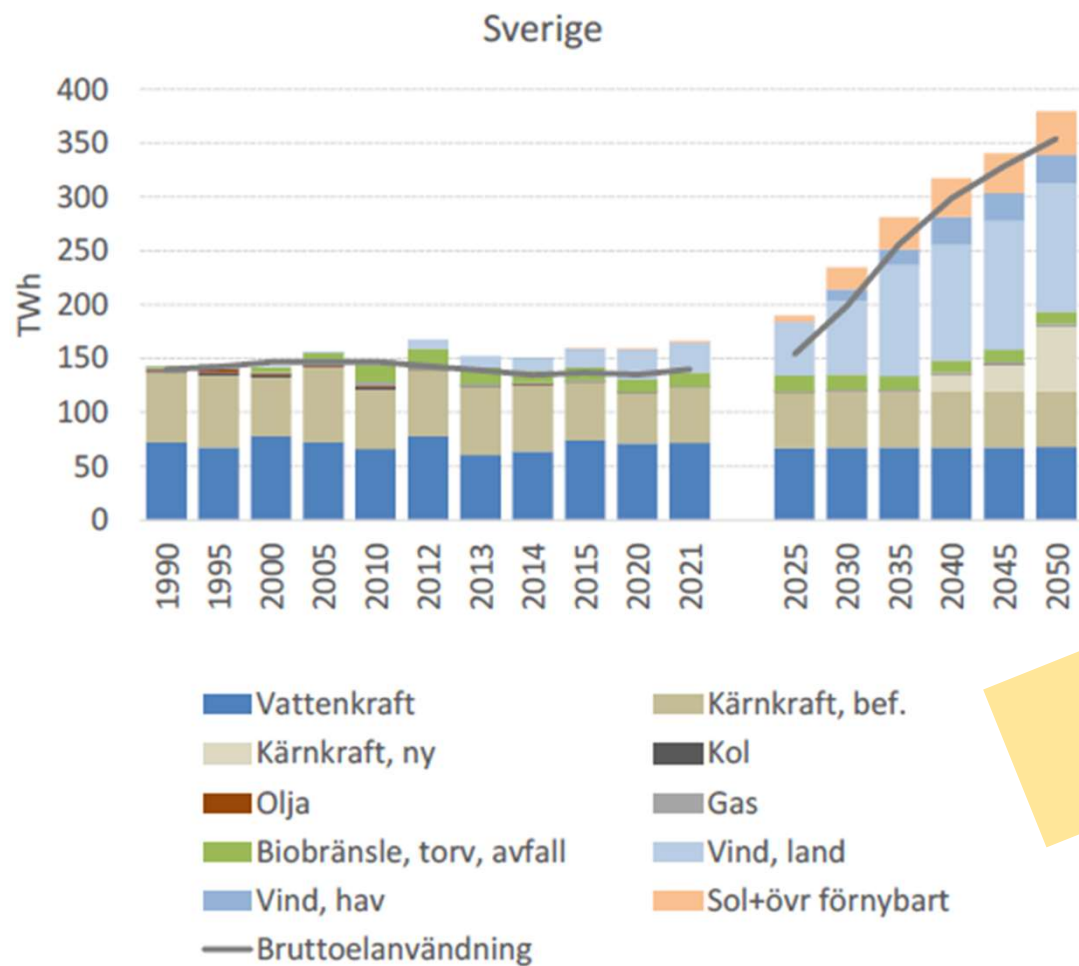
Source: BloombergNEF

Europa

100% ökning

Sverige

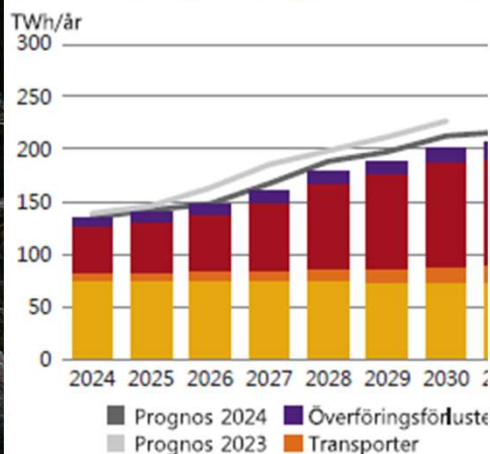

150% ökning

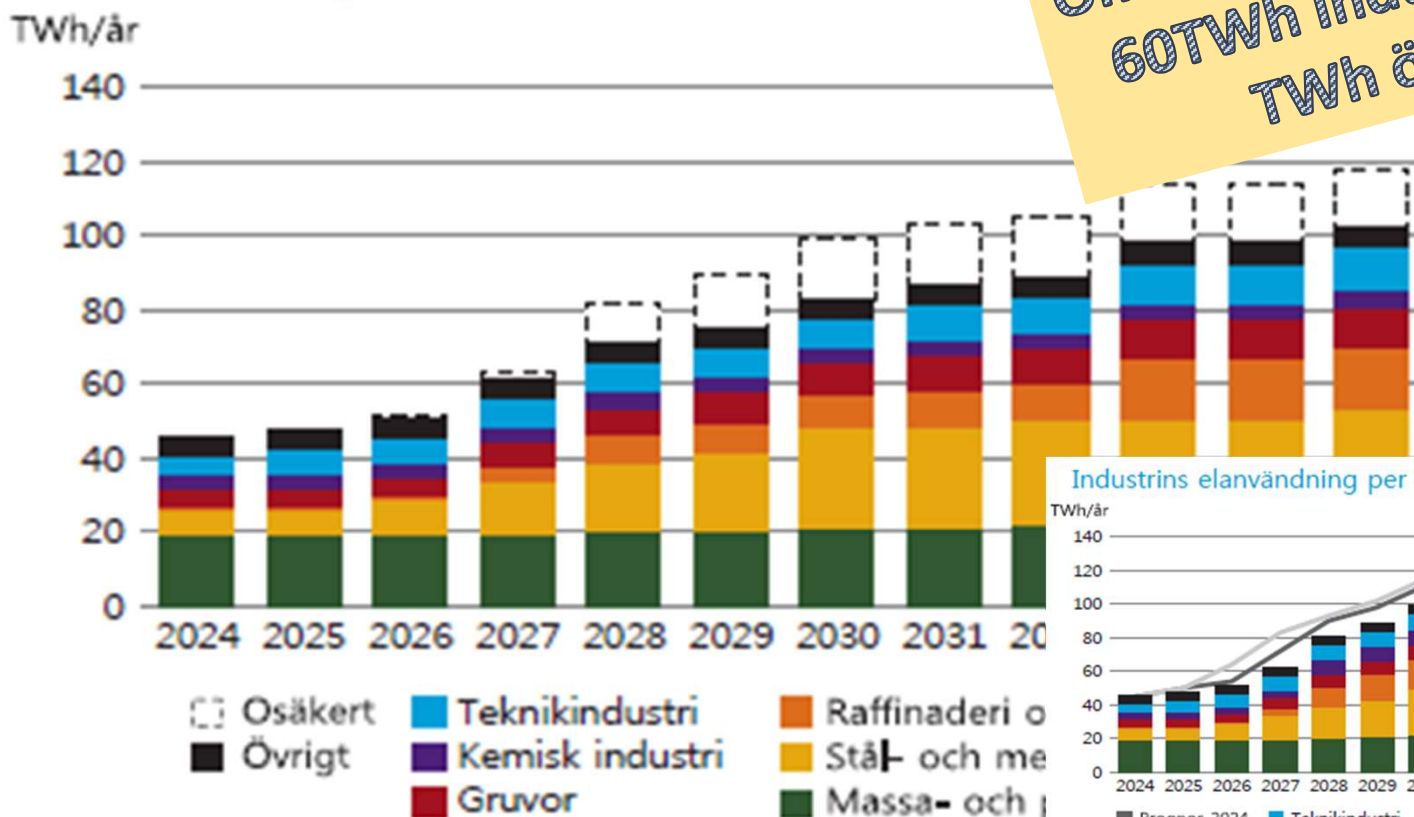
+120 TWh År 2035

Industrins uppdaterade behov SKGs

Elanvändning i Sverige 2024-2035

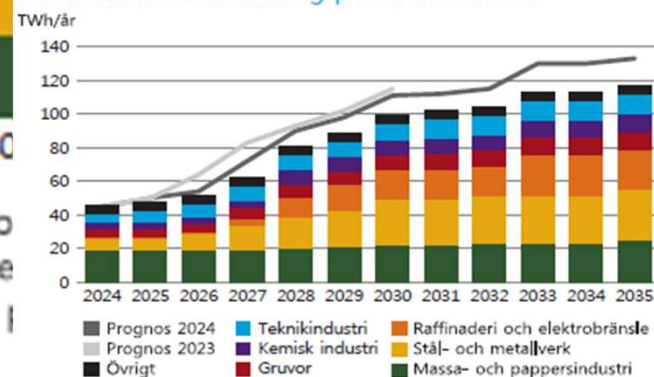

Elanvändning TWh per år med osäkra

+ 90 TWh År 2035
Om vi tar bort "Osäkra"
60TWh Industri & 30
TWh övriga

Industrins elanvändning per år och sektor

Hållbarhetsdirektiv Elnät

Krav på NY rapportering

- Andel förnybart
- Elmixens klimatprestanda

Ev utökade krav

- Potential för efterfrågefleksibilitet
- El producerad lokalt av egenanvändare och energigemenskaper

Uppgifterna kan användas av aktörerna i elnätet för att förbruka mer när elen är förnybar eller vara flexibla i övrigt.

Potentiella problem

Utan hänsyn till handlade GOO så riskerar vi att miljövärdet från elproduktionen blir dubbelräknad. Med stor sannolikhet urholkar det ytterligare förtroendet för GOO. GOO är redan idag utsatt för förtroendefrågor.

Kan vi inte handla GOO får vi övergå till typ Fysiska kontrakt med miljövärde.

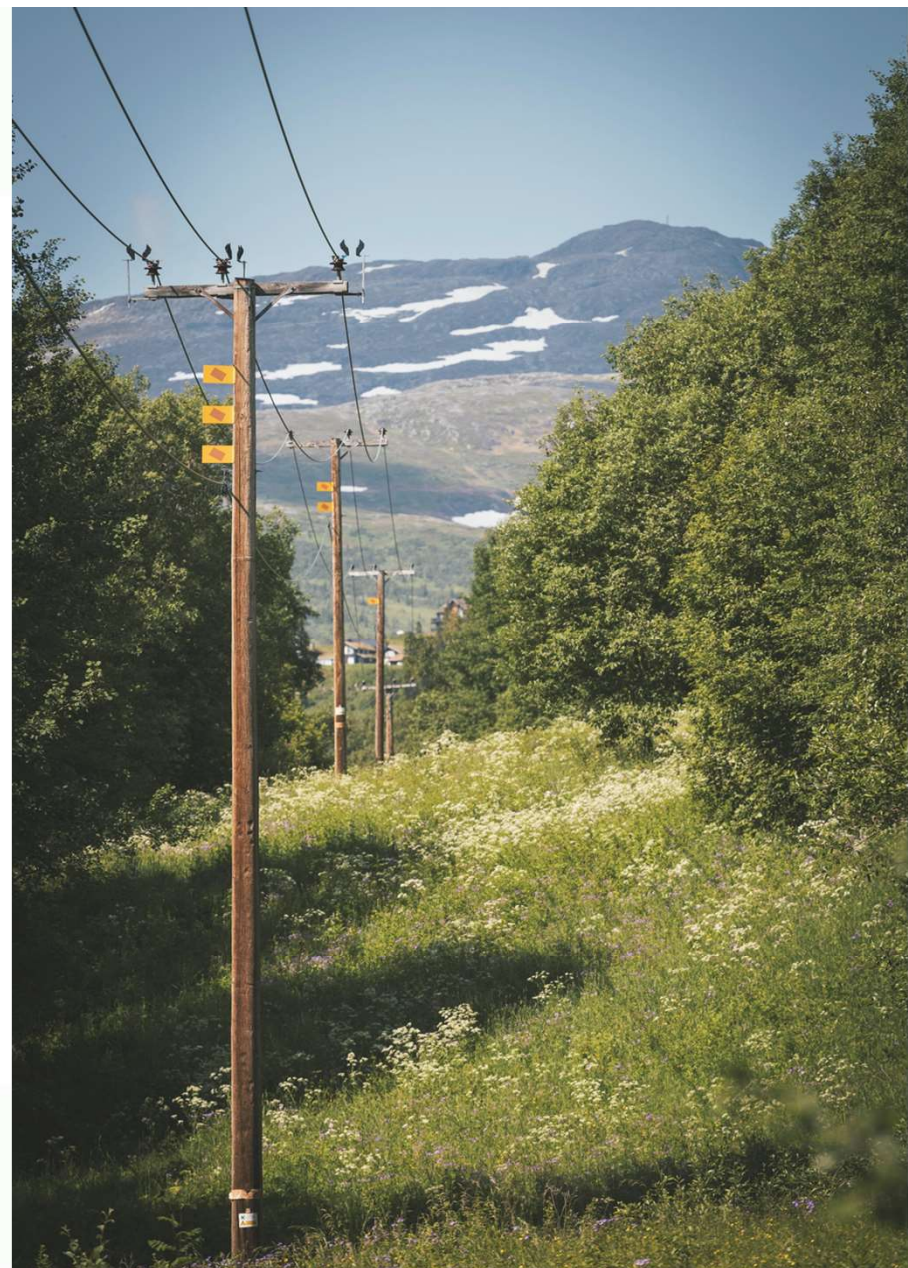
Det väcker många frågor och ger Ökad administration & Ökade kostnader

- Minskad spothandel på elbörserna, vad händer då med prisbilden på el
- Hur ska man hantera överföringsbegränsningar mellan elområden
- Hur påverkas prisbilden för miljövärdet i olika elområden
- Ska det vara per år/per månad/per kvart
- Hur ska hållbarhetsredovisningen (CSRD) och Taxonomin hantera detta

Effekttariff Elnät

- Krav på utformning
- SKA bestå av både energikomponent och effektkomponent
- Oklart om/hur intäktramen fördelas i tariffelementen
- Rättvisa – Icke diskriminerande
- Kostnadsriktighet
- 2027

Kunden ny avgift = Betalar mer **Upplevelsen**
(Effekttariffen förändrar inte Intäktsramen)

A scenic sunset over a body of water. The sun is low on the horizon, creating a bright orange and yellow glow across the sky and reflecting on the water. In the foreground, there is a dark, silhouetted shoreline with some trees and a rocky bank. The overall mood is calm and serene.

Frågor ?

The image features a wooden gavel resting on an open book, which is placed on a surface with the European Union flag pattern (blue with yellow stars). The text is overlaid on a semi-transparent dark grey rectangle in the center of the image.

EU-lagstiftning
Flödesbaserad kapacitetsberäkning
är steg mot att förverkliga den
inre energimarknaden i EU

Go-live 29:e Oktober

Flödesbaserad marknadskoppling splittrar svenska aktörer

(Montel) Införandet av en flödesbaserad marknadskoppling splittrar aktörer på den svenska elmarknaden. Medan Nord Pool och ~~Vattenfall~~ stödjer att metoden implementeras nästa månad, så är flera andra aktörer kritiska.

Påverkan i elmarknaden

Algoritmen är en "BlackBox", vi har svårt att ibland förstå resultaten och all data publiceras inte

DA

Brist på data
= Försämrade prognoser
= Minskad flexibilitet

ID

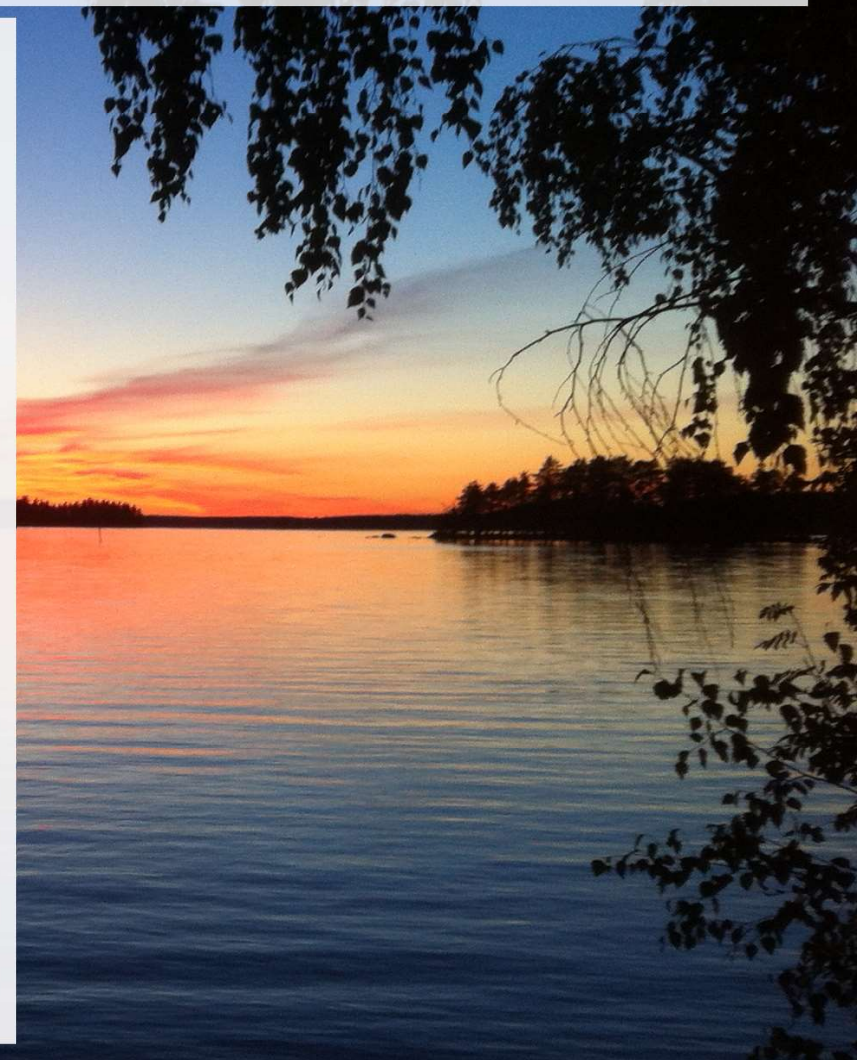
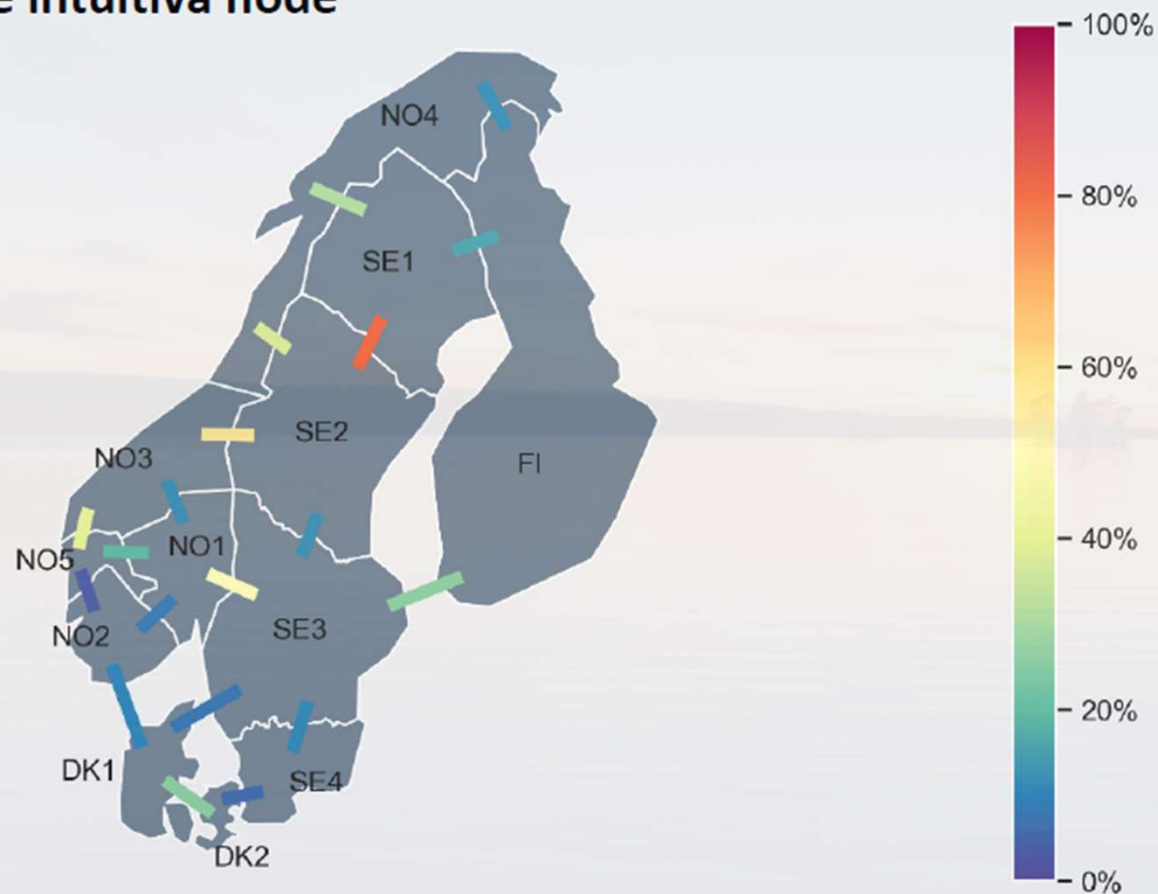
Minskad kapacitet
= Minskad handel
= Minskad flexibilitet
= Ökade balanseringsbehov

Elområdena har divergerat mer än förväntat

Svk: FB kan öka balanskostnader

Påverkan i elmarknaden

Icke intuitiva flöde

2024-11-18 kl 17-18

